

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5To/50/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8717010359
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8717010359.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Evy Pirkovskej a Mgr. Iva Maruščáka na verejnom zasadnutí konanom dňa 10.01.2018 v Prešove takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obžalovaného C.. R. D. a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 6T/39/2017 zo dňa 23.10.2017.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 6T/39/2017 zo dňa 23.10.2017 bol obžalovaný C.. R. D. uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona s poukázaním na § 138 písm. b/ Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

od presne nezistenej doby roka 2010 až do dňa 14.02.2016 v obci K. v rodinnom dome č. XXX, okres P., pod vplyvom alkoholických nápojov opakovane v rôznych časových intervaloch napádal svojich rodičov L. D., ako aj U. D., s ktorými žil v spoločnej domácnosti, a to tým spôsobom, že ich bil a udieral rukami, kopal do rôznych častí tela, vulgárne im nadával a oslovoval ich kokot a piča a zároveň sa im vyhrážal, že ich oboch zabije, čím takto svojím správaním u poškodených L. D. a U. D. vyvolal neustály strach o ich život a zdravie a spôsoboval im fyzické a psychické utrpenie,

za čo mu bol podľa § 208 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 36 písm. j/, § 37 písm. h/, § 38 ods. 2, § 42 ods. 1 a § 41 ods. 2 Tr. zákona uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov 4 mesiace, pre výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zákona mu bol uložený aj trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 24 mesiacov.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona bol súčasne zrušený výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Poprad sp. zn. 6T/93/2016 zo dňa 27.09.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25.11.2016 a ktorým mu bol za prečin podľa § 219 ods. 1 Tr. zákona uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov, výkon ktorého mu bol podmienčne odložený na skúšobnú dobu 32 mesiacov a trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 24 mesiacov, ktorým trestným rozkazom boli zrušené aj výroky o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/75/2016 zo dňa 03.08.2016 a v trestnom rozkaze Okresného súdu Poprad sp. zn. 0T/72/2016 zo dňa 04.04.2016, ako aj ďalšie rozhodnutia obsahovo na tento výrok nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

Súčasne boli zrušené aj výroky o treste v trestných rozkazoch Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/75/2016 zo dňa 03.08.2016 a sp. zn. 0T/72/2016 zo dňa 04.04.2016, ako aj ďalšie rozhodnutia

obsahovo na tento výrok nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c/, d/ Tr. zákona mu bolo uložené aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný ihneď po jeho vyhlásení proti výroku o vine a treste. Prokurátor podal odvolanie proti výroku o treste v neprospech obžalovaného dňa 27.10.2017.

Obhajca obžalovaného v dodatočne predložených dôvodoch odvolania po rekapitulácii výrokov napadnutého rozsudku konštatoval, že súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchmi svedkov a to U. D., L. D., U. Y. D., X. D., ktorí odmietli vypovedať a preto súd musel prečítať ich výpovede z prípravného konania. Je toho názoru, že vzhľadom na duševný stav U. D. a L. D. možno spochybníť ich hodnovernosť, nakoľko hodnovernosť výpovede svedka závisí aj od jeho osoby, a tieto sú nepochybne psychicky choré, ako to vyplýva aj z vykonaného dokazovania. L. D. sa dlhodobo lieči zo závislosti od alkoholu a U. D. taktiež trpí viacerými duševnými poruchami, tak ako to konštatoval znalec z odboru psychiatrie. Prvostupňový súd nedostatočne vyhodnotil ich hodnovernosť a to najmä s ohľadom na ich spôsobilosť podať pravdivú a úplnú výpoveď. Má za to, že tieto osoby mohli byť pre svoj psychický stav ovplyvnené, aby vypovedali v jeho neprospech, prípadne pod vplyvom liekov vôbec neboli spôsobilí uvádzať objektívne prežité skutočnosti. Výpovede svedkov U. Y. D. a X. D., ktorí podali trestné oznámenie naňho, získali od rodičov darovacou zmluvou zo dňa 09.09.2016 rodinný dom v obci K.. Získanie tohto majetkového prospechu mohol byť jeden z motívov, prečo v prípravnom konaní vypovedali proti nemu a následne už v konaní pred súdom z dôvodu obavy, že budú stíhaní za krivú svedeckú výpoveď, mohli odmietnuť vypovedať. U. Y. D. mu už pred vzatím do väzby povedal, že sa celá rodina voči nemu spojí a dostanú ho do väzby. Je toho názoru, že aj výpovede týchto menovaných svedkov prvostupňový súd nevyhodnotil v zmysle zásady v trestnom poriadku a nedostatočne sa zaoberal ich spôsobilosťou podať pravdivú výpoveď v jeho trestnej veci. Za nepravdivú výpoveď považuje aj výpoveď svedka L. D., ktorý bol pri svojej výpovedi nepochybne konfrontovaný s výpoveďami rodičov a vzhľadom na jeho vek mohla byť jeho výpoveď skreslená pod vplyvom názorov jeho rodičov. Pri hodnotení dôkazov prvostupňový súd nedostatočne skúmal hodnovernosť výpovede C. V. V. a C. U. F.. Je presvedčený, že títo svedkovia naopak ako nezainteresované osoby vypovedali objektívnu pravdu, uvádzali, že nikdy nezaregistrovali, aby mal negatívny vzťah k svojim príbuzným. Svedok U. Y. uvádzal, že nikdy nemal agresívne správanie a nikdy nezaregistroval žiadne negatíva spojené s jeho správaním vo vzťahu k rodičom. Vzhľadom na to, že sú to osoby, ktoré by nemohli byť ovplyvňované z jeho strany ani zo strany príbuzných, tak je ich hodnovernosť v danom prípade najvyššia. Ich výpoveď je pre zistenie skutkových okolností podstatná a prvostupňový súd sa s tým nedostatočne vysporiadal. Má za to, že jeho konanie nie je možné kvalifikovať podľa § 208 ods. 1, 3 Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zákona a nikdy sa skutku, ktorý mu je kladený za vinu, nedopustil. Je toho názoru, že prvostupňový súd pri svojom rozhodnutí porušil vyššie citované ustanovenia Trestného zákona a nepochybne existujú pochybnosti o skutkových zisteniach prvostupňového súdu. Už počas konania namietal výsledky znaleckého dokazovania, nakoľko znalci sa nedostatočne venovali vyšetrení pre vyhotovenie objektívneho znaleckého posudku. Znalecký posudok bol vyhotovený len povrchne, len na základe niekoľkokomínútového rozhovoru. Navyše niektoré vyjadrenia znalcov sa opakujú vo viacerých znaleckých posudkoch, ktoré sú vypracované na rôzne osoby. Trval na tom, že zistenia znalcov sú neobjektívne, aj preto navrhol nové znalecké dokazovanie. Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku ako aj správnosť konania, ktoré im predchádzalo a následne zrušil napadnutý rozsudok s poukazom na § 321 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. poriadku a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obžalovaný osobne prezentoval názor, že prvostupňový súd nepochopil všetky súvislosti jeho prípadu, resp. si ich nesprávne vysvetlil a to vzhľadom na vynesení rozsudok. Na hlavných pojednávaniach niekoľkokrát zdôraznil, že kľúčovým momentom v celom jeho prípade je deň 14.02.2016, kedy mu poškodená M. D. spôsobila poranenia, a keďže dňa 04.02.2016 bola v superrýchlom konaní odsúdená Okresným súdom Poprad k podmienčnému trestu odňatia slobody, bola z preventívnych dôvodov umiestnená do vyšetrovacej väzby. Od tejto doby s ním jeho rodina prerušila akúkoľvek komunikáciu a oznámila mu, že vzhľadom k tomu, že dostal mamu do väzenia, spoja sa, vymyslia fiktívne obvinenie a do väzenia dostanú oni jeho. O tom svedčí aj fakt, že v krátkej dobe podali naňho tri trestné oznámenia.

Jeho rodičia sú psychiatrickí pacienti od roku 1999, preto jeho brat to využil a pod nátlakom ich prinútil podať trestné oznámenie za týranie a keďže rodičia potrebovali aj svedecké výpovede v ich prospech, vypočítavo si uvedomili, že im budú rodičia zaviazaní, a prinútili ich prepísať svoj rodinný dom aj s pozemkami v hodnote niekoľko 100.000,- eur. V súčasnej dobe jeho rodičia trpia výčitkami svedomia, ťažko ochoreli, veľmi ľutujú, čo spravili, lebo si neuvedomili, čo týmto spôsobia. Chceli ho len výchovne potrestať za to, že mama bola 3 mesiace vo vyšetrovacej väzbe, z vyneseného rozsudku sú veľmi zdruvení, ale vzhľadom k tomu, že teraz bývajú v cudzom dome, z dopisov od C.. V. vie, že pod vyhrážkami jeho brata sa boja ku všetkému priznať a samozrejme boja sa aj trestného stíhania za krivé obvinenie. Vo vzťahu k svedeckým výpovediam jeho brata a jeho rodiny je potrebné uviesť, že dňa 08.09.2016 vykonal svoju výpoveď a dňa 09.09.2016 bol vykonaný prevod nehnuteľnosti jeho rodičov na jeho brata Y.. Následne výpovede svedkov U.. Y. D. a L. D. po ich podrobnom popise vyhodnotil ako nepravdivé. Jeho brat je vyšší a má vyššiu váhu, preto naňho neútočil, čo je logické, Pokiaľ ide o tvrdenie, že pil stále a veľa, tak od 30.04.2008 do 31.12.2012 bol evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný a poberal podporu 50,- eur, preto nepil, a pokiaľ pracoval, tak si kúpil auto, výkonný PC, dokonca bratovi požičal 500,- eur, čo je tiež nelogické s tvrdeniami svedkov. Nevie pochopiť, prečo súd neprihliadal na výpovede svedkov C.. V., C.. F. a C.. Y. s odôvodnením, že tieto osoby boli s poškodenými iba v príležitostnom styku, keď so svedkyňou niekoľko rokov spoločne žil, detailne pozná problémy a vzťahy ich rodiny, od roku 2010 je s ňou v každodennom styku a poslali si asi 10.500 emailov a s jeho mamou má viac ako priateľský vzťah. Títo svedkovia nikdy nezaznamenali akékoľvek agresívne správanie jeho osoby pod vplyvom alkoholu, pri ich návštevách nikdy nezaznamenali ani náznak toho, aby sa ho rodičia báli, či ich zranenie. Znalecké posudky podané v tomto konaní považuje za hanbu a to aj so zreteľom na spôsob vyšetrenia, pretože znalkyňa U.. E. vypisovala osobný dotazník asi 15 minút a asi 15 minút sa ho opakovane pýtala na množstvo alkoholu, ktoré zvládol v poslednom období vypiť. Znalkyňa P.. P. upozornil, že nie je schopný predložený test vypracovať z dôvodu, že nemal okuliare na čítanie a nevidel dobre. Okrem toho znalkyňa priznala, že vychádzala pri vypracovaní svojho znaleckého posudku aj z posudku predloženého v inej veci, tento jej znalecký posudok je potom neobjektívny a nepoužiteľný, pretože je neakceptovateľné vychádzať z akýchkoľvek znaleckých posudkov vypracovaných v inej veci. Okrem toho v čase vyšetrenia užíval lieky ovplyvňujúce psychiku Diazepam, preto aj z tohto dôvodu je znalecký posudok irelevantný. Podľa jeho názoru neexistuje žiadny priamy dôkaz o jeho vine a preto navrhol zrušiť napadnutý rozsudok.

Okresný prokurátor predložil dôvody odvolania, v ktorých po rekapitulácii výrokov napadnutého rozsudku poukázal na odôvodnenie k výroku o treste, v ktorom súd okrem iného uviedol i to, že pri úvahách o treste prihliadal na základné kritériá ukladania trestu v zmysle

§ 34 ods. 1 Tr. zákona a nasledujúce, keď trest má plniť represívnu funkciu a súčasne aj funkciu individuálnej a generálnej prevencie a zároveň má predstavovať morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Za takéto konanie obžalovanému hrozil trest odňatia slobody vo výmere 7 až 15 rokov. Ako poľahčujúcu okolnosť súd konštatoval v danej veci okolnosť v zmysle § 36 písm. j/ Tr. zákona, teda že obžalovaný pred spáchaním trestnej činnosti viedol riadny život, pritom na priestupok proti majetku z roku 2014 súd neprihliadal a to so zreteľom na jeho charakter a nižšiu spoločenskú závažnosť. Príťažujúcu okolnosť súd ustálil v zmysle

§ 37 písm. h/ Tr. zákona, teda že spáchal viac trestných činov a súčasne bral do úvahy, že ukladal súhrnný trest odňatia slobody za podmienok uvedených v § 41 ods. 2 Tr. zákona, ktorá skutočnosť vzhľadom na vyrovnaný pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností nemala vplyv na zvýšenie spodnej hranice zákonnej trestnej sadzby, na druhej strane však použitie tzv. asperačnej zásady malo vplyv na zvýšenie hornej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu, čo v danom prípade predstavuje výmeru 20 rokov. S napadnutým rozsudkom čo do výroku o treste sa nestotožnil a považuje ho za nezákonný. Vo vzťahu k priznaniu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j/ Tr. zákona obžalovanému poukázal na výpis z Ústrednej evidencie priestupkov MV SR, z obsahu ktorého vyplýva, že obžalovaný C.. D. sa dňa 30.06.2014 dopustil priestupku proti majetku podľa § 50 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, za čo mu bola uložená pokuta 20,- eur. Z uvedeného je možné konštatovať, že obžalovaný pred spáchaním činu nedodržiaval právny poriadok a ďalšie základné normy občianskej spoločnosti a svojím ďalším konaním po postihnutí za predmetný priestupok nepreukázal svoju nápravu. Vzhľadom na uvedené má za to, že súd nesprávne u obžalovaného priznal poľahčujúcu okolnosť a pri uložení trestu sa malo postupovať podľa

§ 38 ods. 2, 4 Tr. zákona, teda že prevažuje pomer príťažujúcich okolností, čo by malo za následok zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu. Preto navrhol, aby krajský súd podľa § 321 ods.

1 písm. d/, e/ Tr. poriadku zrušil výrok o treste v napadnutom rozsudku a v súlade s § 322 ods. 3 Tr. poriadku vo veci rozhodol sám.

Na podklade takto riadne a včas podaných odvolaní obžalovaným a prokurátorom ako osobami na to oprávnenými krajský súd, nezistiac dôvody zrušenia napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktorý im predchádzal, prihliadajúc pritom i na chyby odvolaním nevytýkané, pokiaľ by zakladali dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1, a zistil, že odvolania nie sú dôvodné.

Z obsahu predložených odvolaní je zrejmé, že odvolatelia nenapádali procesný postup konajúceho súdu. Aj napriek tomu odvolací súd konštatuje, že tento je v súlade s procesným predpisom, pretože hlavné pojednávanie sa vykonalo za dodržania lehôt na prípravu všetkých predvolaných a upovedomených osôb, obžalovaný mal možnosť vyjadriť sa ku skutku kladenému mu obžalobou za vinu, ako aj k vykonávaným dôkazom, mal možnosť navrhnúť vykonanie nových dôkazov a tiež predložiť argumentáciu o svojej nevine v rámci záverečnej reči a posledného slova, pritom v konaní bol zastúpený obhajcom, ktorý reálne obhajoval jeho práva. Za daných zistení odvolací súd skonštatoval, že porušenie práva na obhajobu zistené nebolo.

Keďže konajúci súd vykonal dôkazy v súlade s pravidlami stanovenými procesným predpisom, o tieto dôkazy preto mohol opierať svoje skutkové zistenia. Následne výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil nielen jednotlivo, ale aj vo vzájomných súvislostiach a svoje úvahy pri ustálení skutkových zistení logicky zdôvodnil v odôvodnení napadnutého rozsudku, s ktorými sa stotožnil aj odvolací súd, preto na ne v celom rozsahu odkazuje. Z pohľadu uplatňovaných odvolacích námietok obžalovaným k skutkovým zisteniam, najmä z dôvodu iného hodnotenia dôkazov, odvolací súd v stručnosti uvádza nasledovné.

Podkladom pre ustálenie skutkového stavu boli predovšetkým výpovede poškodených L. D. a U. D., hodnovernosť ktorých je obžalovaným spochybňovaná práve pre ich nepriaznivý psychický stav. Poškodená M. D. trpela viacerými duševnými poruchami, čo skonštatoval znalec z odboru psychiatrie, a poškodený L. D. sa dlhodobo liečil na psychiatrii.

Vo vzťahu k výpovediam poškodených, ktorí na hlavnom pojednávaní využili svoje právo a nevypovedali proti obžalovanému, ktorý je ich synom, je potrebné uviesť, že títo vypovedali v prípravnom konaní kompatibilne k priebehu skutkového deja s popisom detailov, nezávislé od seba, pritom ich výpovede vzájomne potvrdzovali udalosti odohrávajúce sa v rozhodnom období od roku 2010 do 14.02.2016 v ich spoločnom rodinnom dome, ktorí obývali aj s obžalovaným. Z týchto výpovedí plynie, že obžalovaný ich psychicky a fyzicky týral, pod vplyvom alkoholu ich nepravideľne fyzicky napádal, najmä ich bil päšťami, škrtil ich, vyhrážal sa im, že ich zabije, vulgárne im nadával, robil im rôzne schváľnosti ako napr. v noci im zapaloval svetlo v spálni, v zime im otváral okná, čo potvrdili i svedkovia L. D. a U. D. žijúci taktiež v tomto rodinnom dome.

Zo záverov znaleckého dokazovania z odvetvia psychiatrie, keďže aj poškodení boli podrobení vyšetreniu duševného stavu, podľa názoru odvolacieho súdu neplynú skutočnosť takého rozhodného charakteru, na základe ktorých by bolo možné spochybniť tvrdenia poškodených práve pre ich nepriaznivý zdravotný stav. Tak poškodená U. D. ako aj L. D. netrpeli žiadnou duševnou poruchou alebo chorobou takého charakteru, v dôsledku ktorých by mali alebo mohli mať zníženú spôsobilosť vypovedať, a neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali ich kognitívne schopnosti v čase spáchania skutku a v čase ich výsluchov. U oboch poškodených znalkyňa konštatovala osobnosť integrovanú so zachovanou kontrolou reality. Naopak, znaleckým vyšetrením bolo u poškodených zistené, že v dôsledku správania sa obžalovaného sa u nich vyvinula posttraumatická porucha, ktorá u poškodenej U. D. zhoršovala jej depresívnu poruchu, na ktorú sa liečila od roku 1998, a u poškodeného L. D. viedla k recidíve pitia po pätnástich rokoch, u oboch s možnosťou suicidálneho konania. Zistenia plynúce zo znaleckého dokazovania tak potvrdzujú, že poškodení prežívali zatažujúce obdobie so sústavne sa opakujúcimi traumatickými zážitkami spojenými s agresivitou namierenou proti ich osobnej integrite. Ostatne záver znalkyne, že obaja poškodení vykazovali známky týranej osoby, poukazuje na objektívny popis udalostí, ktoré boli dôvodom zhoršenia ich zdravotného stavu a vzniku konfliktov ústiacich až

do trestného stíhania oboch poškodených. Zo znaleckého posudku nevyplývajú ani žiadne zistenia, z ktorých by bolo možné vyvodiť závery o ovplyvnení výpovedí poškodených medikamentóznou liečbou.

Obžalovaný C.. A. D. namietal aj hodnovernosť výpovedí svedkov U.. D. D., jeho brata, a svedka L. D., jeho synovca, ktorí spoločne so svedkyňou X. D., manželkou a matkou menovaných svedkov, bývali v rodinnom dome s obžalovaným a poškodenými. Ani v rámci hodnotenia týchto svedeckých výpovedí neboli zistené žiadne okolnosti takého charakteru, ktoré by či už z objektívneho alebo subjektívneho pohľadu mohli vyvolávať pochybnosti o hodnovernosti ich tvrdení. Z výpovedí menovaných svedkov nemožno usudzovať na to, aby došlo k vzájomnej dohode s poškodenými, že budú vypovedať proti obžalovanému rovnako. Podľa obsahu ich výpovedí svedkovia a poškodení neuvádzali rovnaké detaily udalostí a používali rôzne gramatické výrazové prostriedky, čo nasvedčuje tomu, že popisovali udalosti, ako si na ne pamätali.

Darovanie rodinného domu poškodenými svedkovi U.. D. D. nepovažuje odvolací súd za právne významnú skutočnosť, v dôsledku ktorej by mal svedok vypovedať účelovo proti obžalovanému. Darovaniu nehnuteľnosti predchádzalo zrušenie trvalého pobytu obžalovanému zo strany poškodeného J. D. v čase, keď poškodená M. D. sa v dôsledku konfliktu vyvolaného obžalovaným ocitla vo väzbe, a to za účelom riešenia neúnosne vypätej situácie vyvolanej obžalovaným. Ak poškodení darovali nehnuteľnosť synovi U.. D. D., ktorý vystupoval v tejto veci ako svedok, išlo o ich vnútorné rozhodnutie ako uplatnenia práva nakladať s vlastným majetkom. Toto zistenie však samo osebe nemôže byť dôvodom pre hodnotenie výpovede svedka U.. D. D. ako nehodnoverné. Na to, aby výpoveď menovaného svedka mohla byť posudzovaná ako nehodnoverná, je nevyhnutná existencia ďalších dôkazov poukazujúcich na jeho zisťné správanie, čo v danom prípade zistené nebolo. Niet dôvodu pochybovať ani o hodnovernosti výpovede svedka L. D., ktorý v čase výsluchu v konaní pred súdom mal vek 21 rokov, čo je vek, kedy osobnosť človeka začína byť dozretá, samostatná, sebavedomá, sebaistá, s vlastným názorom, v dôsledku čoho ovplyvňovanie takejto osoby za predpokladu riadneho vývoja, už musí byť podložené argumentačne. Ani u tohto svedka neboli dokazovaním zistené okolnosti, na základe ktorých by bolo možné spochybňovať jeho tvrdenia. Preto správne postupoval konajúci súd, ak svoje skutkové závery opieral aj o výpovede menovaných svedkov.

Konajúci súd uveril výpovediam poškodených a menovaných svedkov, čo zodpovedá najmä záverom znaleckého dokazovania, ktorými boli u poškodených preukázané známky týranej osoby. Toto zistenie poukazuje na hrubé a agresívne správanie sa voči poškodeným a zlé zaobchádzanie s nimi po dlhšiu dobu, pretože inak by sa nerozvinuli u poškodených prejavy týranej osoby, čomu zodpovedá aj posttraumatická choroba a syndróm týranej osoby s prejavmi najmä sebaobviňovania, zníženej tolerancie na stres, pocitov viny. Agresivita ako prejav správania sa obžalovaného tvoriaca aj podstatu skutku sa stala súčasťou osobnosti obžalovaného v dôsledku degradácie jeho osobnosti pod vplyvom dlhodobého požívania alkoholických nápojov, na čo poukázalo aj znalecké dokazovanie. Aj keď obžalovaný C.. A. D. namietal znalecké vyšetrenie z dôvodu jeho krátkodobého trvania, odvolací súd nemal o ňom pochybnosti, najmä za situácie, ak vyšetrenia trvali podstatne dlhšiu dobu, ako to uvádzal obžalovaný, približne hodinu, čo je zisťiteľné z oznámenia ÚVV Prešov o predvedení obžalovaného na vyšetrenie pred znalcov.

Pokiaľ obžalovaný hodnotil výpovede svedkov C.. F., M. Y. a B. V. ako hodnoverné, voči tomu odvolací súd nemal žiadne výhrady tak ako ani konajúci súd, ktorý iba v rámci hodnotenia stavu dokazovania poukázal na nízku vypovedaciu hodnotu výpovedí menovaných svedkov. Pri tom vychádzal práve z obsahu výpovedí menovaných svedkov, ktorí sa k pomerom medzi obžalovaným a jeho rodičmi vyjadrovali iba na základe krátkodobého pozorovania ich spolužitia počas návštevy u nich doma, resp. na základe rozprávania obžalovaného o situácii v rodine. Svedkovia C.. F. a M. Y. však potvrdili, že obžalovaný požíval alkoholické nápoje aj v dlhšom časovom úseku, čo potvrdzuje výpovede svedkov J. D., D. D. a poškodených v tej časti, pokiaľ popisovali stupňujúce sa požívanie alkoholu obžalovaným, ktorý to popieral. Svedkyňa B. V. vypovedala k sprostredkovaným informáciám, ktoré jej poskytol obžalovaný. Ak odvolací súd vychádza aj zo zistenia, že u obvineného už došlo k degradácii jeho osobnosti po dlhodobom užívaní alkoholu, v dôsledku čoho sa stal obžalovaný nekritickým aj vo vzťahu k vlastnej osobe, má sklony k zbavovaniu sa zodpovednosti a prenášaní zodpovednosti za svoje konanie na iné osoby a má účelové správanie, potom aj informácie podávané obžalovaným iným osobám ohľadne jeho spolužitia s poškodenými bolo potrebné hodnotiť ako skreslené pod vplyvom uvádzaných faktorov. Svedectvo podané svedkyňou B. V. je tak nezávislé od nej pod

vplyvom nekritickeho postoja obžalovaného k jeho životnej situácii. Empirické vnímanie svedkyne situácie v rodine obžalovaného po dobu asi 4 hodín počas celého roka nemôže tvoriť podklad pre komplexné hodnotenie spolužitia obžalovaného a poškodených. Výhrada obžalovaného, že konajúci súd nedostatočne skúmal hodnovernosť výpovede C.. V. a C.. F., tak nemá svoj základ v odôvodnení napadnutého rozsudku, keďže na tieto výpovede konajúci súd neprihliadal z dôvodu ich nízkej vypovedacej hodnoty.

Skutočnosť, že obžalovaný hodnotí dôkazy inak ako konajúci súd, sama osebe nemôže zakladať dôvodnosť odvolania, pokiaľ hodnotenie dôkazov konajúcim súdom je v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov podľa § 2 ods. 12 Tr. poriadku. V posudzovanej veci sa konajúci súd vysporiadal so všetkými skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie, tieto vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach, pričom odôvodnil, prečo nevzal do úvahy dôkazy, ktoré čiastočne preukazovali tvrdenia obžalovaného. Ustálené skutkové závery konajúcim súdom sú podľa názoru odvolacieho súdu logickým vyústením takéhoto vyhodnotenia dôkaznej situácie, pričom predkladané vyhodnotenie dôkaznej situácie obžalovaným nie je kompatibilné, ale je založené na čiastkovom hodnotení tých dôkazov, ktoré sú v jeho prospech. Dôkazy svedčiace v jeho neprospech obžalovaný vyhodnotil nekriticky bez vzájomnej nadväznosti na ďalšie, v tomto konaní zabezpečené objektívne dôkazy, za ktoré možno považovať aj znalecké dokazovanie, keďže znalci pribratí do konania nemajú žiadny vzťah k procesným stranám tohto konania. Nekritickosť zo strany obžalovaného sa prejavuje aj v tom, že tento nie je schopný si priznať ani časť svojho agresívneho správania, pod vplyvom ktorého obaja jeho rodičia, poškodení, uvažovali o samovražedných sklonoch, na čo poukazujú objektívne lekárske vyšetrenia.

Právne posúdenie konania obžalovaného ako týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona s poukazaním na § 138 písm. b/ Tr. zákona zodpovedá zákonu. Obžalovaný popísaným konaním vo výroku o vine naplnil objektívnu stránku žalovaného trestného činu, keď blízky osobám spôsobil fyzické a psychické utrpenie bitím, údermi a vyhrázaním, pričom čin páchal po dlhšiu dobu. Ak obžalovaný namieta kvalifikačný moment po dlhšiu dobu, v tejto súvislosti je potrebné poukázať na ustálenie skutkových zistení, z ktorých plynie, že obžalovaný sa voči poškodeným správal necitlivo, agresívne a bezohľadne po dobu prevyšujúcu 5 rokov. Je faktom, že ani táto doba nemusí spĺňať kvalifikačný moment „po dlhšiu dobu“, ak by konanie obžalovaného bolo takého charakteru, že by si spôsobenie následku „spôsobujúcu fyzické alebo psychické utrpenie“ vyžadovalo práve dlhší čas. V prerokúvanom prípade však bolo preukázané, že obžalovaný svojím konaním vyvolal u poškodených posttraumatickú poruchu, ktorá vzniká po závažných traumatických zážitkoch, a syndróm týranej osoby, ktorý je dôsledkom prítomnosti dlhodobého násilného konania. Práve preto stupňujúce sa bezohľadné a agresívne správanie obžalovaného počas doby prevyšujúcej 5 rokov je nutné považovať za dlhšiu dobu.

Následne odvolací súd posudzoval správnosť výroku o treste.

Konajúci súd pri ukladaní trestu vychádzal zo základných zásad pre ukladanie trestu podľa § 34 Tr. zákona, pričom obžalovanému priznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j/ Tr. zákona, pretože obžalovaný pred spáchaním činu viedol riadny život, a priznal mu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h/ Tr. zákona, keďže trest ukladal za viac trestných činov z dôvodu zistenia, že obžalovanému je potrebné uložiť súhrnný trest podľa § 42 ods. 1 Tr. zákona vo vzťahu k odsúdeniam vo veci tohto súdu pod sp. zn. 6T/93/2016, sp. zn. 4T/75/2016 a sp. zn. 0T/72/2016. Vzhľadom k tomu, že trest bol obžalovanému ukladaný za zločin a tri prečiny, aplikoval konajúci súd asperačnú zásadu uvedenú v § 41 ods. 2 Tr. zákona, v dôsledku čoho sa zvýšila horná hranica trestnej sadzby z 15 rokov na 20 rokov.

S použitými zákonnými ustanoveniami pri ukladaní trestu sa stotožnil aj odvolací súd. Prokurátor síce namietal priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j/ Tr. zákona, avšak odvolací súd zastáva názor, že táto poľahčujúca okolnosť má svoj základ v skutočnostiach plynúcich z dokazovania. Podľa odpisu registra trestov, v ktorom sú tri záznamy, bol obžalovaný doposiaľ jedenkrát súdne trestaný a to rozhodnutím konajúceho súdu sp. zn. 6T/93/2016 zo dňa 20.09.2016, keďže predchádzajúce rozhodnutia o odsúdení sp. zn. 4T/75/2016 zo dňa 03.08.2016 a sp. zn. 0T/72/2015 zo dňa 04.04.2016 boli zrušené a vo vzťahu k nim bol ukladaný súhrnný trest. Z evidencie priestupkov plynie, že obžalovaný bol postihnutý iba za priestupok proti majetku v roku 2014, keď mal v predajni potravín odcudziť fľašu alkoholu, a za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu v roku 2016, základ ktorého tvorili vyhrážky poškodenému za zrušenie trvalého pobytu v rodičovskom dome. Ide teda o priestupky, ktorých sa obžalovaný dopustil počas páchania prerokúvanej trestnej činnosti. Z miesta trvalého bydliska

má obžalovaný pozitívne hodnotenie. Vychádzajúc z týchto zistení je potrebné konštatovať, že pred spáchaním trestných činov, za ktoré sa ukladá jeden súhrnný trest, obžalovaný viedol riadny život. Preto odvolacia námietka prokurátora o nepriznaní poľahčujúcej okolnosti nemá svoje opodstatnenie a akceptovaná nebola.

Za prerokúvanú trestnú činnosť a za prečiny, z ktorých už bol obžalovaný C.. A. D. uznaný vinným rozhodnutiami konajúceho súdu, bolo potrebné ukladať jeden súhrnný trest, keďže aj prerokúvaný zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby bol spáchaný skôr, ako bol doručený trestný rozkaz obžalovanému vo veci sp. zn. OT/72/2016 a to dňa 04.04.2016. Keďže obžalovaný bol uznaný vyššie citovanými rozhodnutiami konajúceho súdu z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona, z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zákona a z prečinu neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Tr. zákona a trest sa ukladal v zmysle sprísňovacej zásady podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona podľa trestného činu z nich najprísnejšie trestného, správne postupoval konajúci súd, ak vychádzal z trestnej sadzby prerokúvaného zločinu podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona, za ktorý je ustanovená trestná sadzba na 7 rokov až 15 rokov, po zvýšení hornej hranice ktorej sa táto upravila na 20 rokov. Uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov 4 mesiace je trestom nielen zákonným, ale aj primeraným k všetkým okolnostiam prípadu. Aj keď je trest uložený pri dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby za štyri trestné činy, je potrebné uviesť i to, že obžalovanému sa ukladal trest za zbiehajúcu sa trestnú činnosť ako osobe, ktorá pred ich spáchaním viedla riadny život, z trestnej činnosti sú tri prečiny, ktorých závažnosť je nižšia, a uložená výmera je dostatočnou na zabezpečenie účelu trestu, ktorým je zabrániť obžalovanému v ďalšom páchaní trestného činu, vytvoriť podmienky na jeho nápravu tak, aby viedol riadny život, a súčasne odradiť iných od páchania trestnej činnosti.

Pokiaľ konajúci súd uložil obžalovanému súhrnný trest za vyššie rozvedenú trestnú činnosť, zrušenie výrokov u uložení trestov v rozhodnutiach tohto súdu pod sp. zn. 6T/93/2016 zo dňa 27.09.2016, sp. zn. 4T/75/2016 zo dňa 18.08.2016 a sp. OT/72/2016 zo dňa 04.04.2016 sú v súlade so zákonným ustanovením § 42 ods. 2 Tr. zákona.

Konajúci súd pre účely výkonu trestu odňatia slobody zaradil obžalovaného podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Aj tento výrok zodpovedá zákonu, pretože obžalovaný pred spáchaním trestných činov nebol vôbec vo výkone trestu odňatia slobody, čo zodpovedá podmienkam ustanoveným v § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona.

Napadnutým rozsudkom bolo obžalovanému uložené aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou podľa § 73 ods. 2 písm. c/, d/ Tr. zákona, podľa ktorého súd môže uložiť ochranné liečenia vtedy, ak páchatel spáchal trestný čin násilnej povahy voči blízkej osobe alebo zverenej osobe a vzhľadom na osobu páchatela možno dôvodne predpokladať, že bude v násilnom konaní pokračovať, alebo spáchal trestný čin pod vplyvom návykovej látky alebo v súvislosti s jej užívaním.

Konajúci súd pri rozhodovaní o uložení ochranného opatrenia vychádzal zo skutkových okolností, z ktorých je zrejmé, že obžalovaný sa protiprávneho konania dopustil násilím voči blízkym osobám a to pod vplyvom požívania alkoholických nápojov, ako aj zo záverov znaleckého dokazovania, z ktorého plynie, že u obžalovaného bola zistená rozvinutá závislosť na alkohole a aj napriek tomu, že obžalovaný má nekritický postoj k tejto závislosti, znalkyňa navrhla uloženie ochranného protialkoholického liečenia, pretože sa predpokladá priaznivý efekt tohto opatrenia na ďalší život obžalovaného a jeho fungovanie. Tieto zistenia sú podkladom pre splnenie zákonom vymedzených podmienok na uloženie protialkoholického liečenia v zmysle § 73 ods. 2 písm. c/, d/ Tr. zákona, keďže neboli zistené žiadne okolnosti, pre ktoré by sa nemal dosiahnuť účel tohto ochranného opatrenia.

S poukázaním na vyššie uvedené skutočnosti a právne úvahy odvolací súd uzavrel, že odvolania obžalovaného a prokurátora nie sú opodstatnené a preto ich postupom podľa § 319 Tr. poriadku zamietol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.